СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.н. Живко Иванов Драганов, научна специалност „Право на Европейския съюз“, Катедра „Международно право и право на ЕС“ към ЮФ на УНСС

Относно: конкурс, обявен в ДВ бр.96/11.11.2025, за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност “Конституционно право” в ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 136/19.12.2025 на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в обявения конкурс е доц. д-р Христо Йорданов Паунов. Христо Паунов е завършил специалност „право“ в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“ през 1998 год., а от 2024 год. има и магистърска степен по специалност „Публична администрация“ от същия университет. През 2013 кандидатът придобива ОНС „доктор по право“ от ИДП при БАН. Доц. Христо Паунов притежава дългогодишен преподавателски и изследователски опит. Началото на академичната му кариера е поставено през 1999 год., когато той постъпва в ЮФ на Пловдивския университет, където продължава да работи и до днес. Наред с преподавателската и изследователската си дейност, доц. Христо Паунов е заемал и редица административни и ръководни длъжности, в това число Заместник-декан на ЮФ, Ръководител на магистърска програма „Публична администрация“, бил е научен секретар на ЮФ, член на редакционната колегия на сп. Studia Iuris и др. От 2020 до днес доц. Христо Паунов заема длъжността Омбудсман на ПУ „Паисий Хилендарски“. Наред с академичните изяви, дейността на кандидата включва активна обществена ангажираност.

Христо Паунов е активен деятел на БЧК, бил е Председател на Българския младежки червен кръст, дългогодишен член на Националния съвет на БЧК, член е на Националната етична комисия по трансплантация и др.

3. Изпълнение на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност

Единственият кандидат в обявения конкурс, доц. д-р Христо Паунов е представил Справка за съответствие с минималните национални изисквания, от която се установява следното изпълнение по отделните показатели. По Група А - 50 т. при минимален брой 50. По Група В – 100 т. при минимален брой 100. По Група Г - 130 т. при минимален брой за ПН Право 100. По Група Д - 185 т. при минимален брой 100. По Група Е – 143 т. при минимален брой 100, или общо 608 т. при минимален брой за ПН Право 450 т., което представлява значително надвишаване на минималния необходим брой точки съобразно националните изисквания.

4. Учебно-преподавателска дейност и участие в проекти

Доц. д-р Христо Паунов има дългогодишен преподавателски опит. Той е водил лекции по дисциплините „Конституционно право“, „Парламентарно право“, „Нормотворчество“ и „Изборно право“, както и семинарни занятия по дисциплината „Конституционно право“ пред студенти в редовна и задочна форма на обучение в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“. Общият преподавателски стаж на кандидата надхвърля 26 години, като над 9 години той заема академичната длъжност „доцент“. Преподавателският опит на доц. Паунов е изцяло в обхвата на научната специалност по обявения конкурс. Кандидатът в конкурса е участвал а университетски и международни научни проекти. Те включват 3 проекта, които са финансирани от фонда за научни изследвания на ПУ „Паисий Хилендарски“, един проект по програма HORIZON 2020 и един проект по програма Еразъм +.

5. Обща характеристика и приноси на представените научни трудове

Публикациите, с които кандидатът участва в конкурса включват хабилитационния труд „Представителна демокрация и дигитализация“ и 13 статии и доклади в сборници с материали от научни конференции в страната.

Всички представени публикации попадат в областта на обявения конкурс и не са използвани от кандидата за участие в други конкурси за заемане на академични длъжности или за придобиване на научни степени.

5.1. Обща характеристика и приноси на хабилитационния труд на кандидата

Хабилитационният труд „Представителна демокрация и дигитализация“ представлява оригинално и актуално научно изследване, посветено на въпросите относно влиянието, което оказва развитието на технологиите и в частност дигитализацията на обществените отношения върху функционирането на представителната демокрация и установения конституционен ред. Трудът е в обем от 254 страници. Съдържанието му е разпределено в увод, осем глави и заключение. Авторът прави анализ на представителната демокрация в съвременния конституционен ред и на дигитализацията като обществен и правен феномен и на тази основа провежда задълбочено изследване на последиците от дигитализацията по отношение на изборния процес и парламентарната дейност, както и на процесите на дигитализация на изпълнителната и на съдебната власт. Самостоятелно внимание е отделено на концепцията за дигитални права и свободи и на анализа на възможностите за гражданско участие, които предоставят цифровите технологии.

Трудът притежава множество достойнства и има безспорен приносен характер. Монографията е първото самостоятелно научно изследване у нас, посветено на последиците, които оказва възходът на цифровите технологии върху функционирането и развитието на конституционните основи на съвременния правен ред. Изследването включва всеобхватен и задълбочен анализ на тези процеси и позволява да се изведат най-значимите проблеми, предизвикателства и перспективи, които стоят пред конституционното право днес. За това несъмнено способства холистичният подход и изследването на дигитализацията като обществено явление, което изисква адаптирането към него на демократичните институции и процеси.

Сред приносите следва да бъде откроен анализът на понятието „дигитален конституционализъм“. Изясняването на посоченото понятие е особено важно за последващата оценка на въздействието на цифровизацията върху установените конституционни принципи и за обстойното изследване на процесите на дигитализация

на законодателната, на изпълнителната и на съдебната власт. По този начин авторът съумява от една страна да разкрие общите тенденции, а от друга да изведе специфичните проблеми на цифровизацията на дейността на трите власти. Принос за развитието на научните изследвания в областта на конституционното право представлява обосноваването на тезата за формирането на ново поколение права, а именно дигитални права и свободи и изследването на цифровите форми на участие на гражданите като средства за разширяване и обогатяване на съществуващите инструменти за участие и развитие на представителната демокрация.

Приносите с приложно значение включват формулираните от кандидата предложения за усъвършенстване на нормативната уредба, извеждането на основните пречки пред постигането на по-висока степен на дигитализация на изпълнителната и на съдебната власт и анализът на уредбата на машинното гласуване. Наред с научните и научно-приложните приноси, хабилитационният труд ще бъде полезен в обучението на юристи и при разработването на лекционни курсове и подготовката на студенти и докторанти.

5.2. Обща характеристика и приноси на другите публикации на кандидата

За участието си в конкурса доц. д-р Христо Паунов е представил общо 13 научни публикации. Те представляват статии в утвърдени и авторитетни специализирани правни списания и доклади от конференции, включени в сборници с научно рецензиране. Всички представени от кандидата публикации имат приносен характер. Сред приносите на представените публикации могат да се открият: 1. задълбоченият анализ и разкриването на съдържанието и гаранциите за защита на основни конституционни принципи, като принципът на свободата на стопанската инициатива, в: „Свободната стопанска инициатива като конституционен принцип“, Сборник доклади от научна конференция, УНСС, 2020; 2. аргументирането на необходимостта от разширяване на обхвата на конституционната закрила на децата в: „Малолетните и непълнолетните в българските конституционноправни норми“, сп. Studia Iuris, 2024, №2; 3. изследванията на проблемите на структурата и функционирането на системата от органи на държавната власт в статията „Относно промяната във формата на държавно управление на Република България“, в сборник "Правото в XXI век, предизвикателства и перспективи", 2023; 4. предложенията за

процедурата по изменение на Конституцията в доклада „Правни предизвикателства при приемането на промени в Конституцията на Република България“, в сборник „Предизвикателства пред правното регулиране в България“, 2024 и др.

6. **Препоръки**

Творчеството на кандидата в бъдеще може да се обогати със създаването на специализирана учебна литература. Това би допринесло за подпомагане на подготовката на студентите и докторантите в областта на конституционното право.

7. Заключение

Кандидатурата на доц. д-р Христо Йорданов Паунов отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и следва да получи положителна оценка. Считам, че доц. д-р Христо Паунов притежава всички необходими качества, научно-изследователски и преподавателски опит, за заемането на академичната длъжност “професор” и убедено предлагам на научното жури, да приеме решение да предложи на Факултетния съвет на ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“, доц. д-р Христо Паунов да бъде избран на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Конституционно право“.

09.02.2026 **проф. д.н. Живко Драганов**